

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Η κυριαρχία της Αγγλικής γλώσσας λειτουργεί σε βάρος των άλλων γλωσσών, καθώς

- σταματά η εξέλιξή τους ως μέσωσν επικοινωνίας,
- χάνεται η πολιτισμική ιδιαιτερότητα και επιβάλλεται ένας ομοιόμορφος τρόπος επικοινωνίας,
- αποκλείεται μια μερίδα ανθρώπων, που δεν κατέχει την Αγγλική, από την ενημέρωση και άλλες πολύτιμες γνώσεις,
- παρεμποδίζεται ο δημόσιος διάλογος λόγω ελλιπούς πληροφόρησης,
- οι γλώσσες διακρίνονται σε «ανώτερες» και «κατώτερες».

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

- **Από την άλλη πλευρά, όμως: αντίθεση**

Αντιτίθενται οι θετικές και αρνητικές όψεις της κυριαρχίας της Αγγλικής γλώσσας.

- **Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα: αίτιο-αποτέλεσμα**

Παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της αποδυνάμωσης κάποιας γλώσσας σε κοινωνικό και πολιτιστικό επίπεδο.

ή

- **Αυτό με την σειρά του: προσθήκη αιτίου- αποτελέσματος**

Προστίθεται ακόμη μια συνέπεια της αποδυνάμωσης κάποιων γλωσσών στο δημόσιο βίο.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Ας παραδειγματιστούμε: χρήση προτρεπτικής υποτακτικής έγκλισης και α' πληθυντικού ρηματικού προσώπου.

Η Υποτακτική έγκλιση με το ας δηλώνει προτροπή, παραίνεση, η αρθρογράφος θέλει να παρακινήσει το αναγνωστικό κοινό να παραδειγματιστεί, να ευαισθητοποιηθεί, προκειμένου να προστατευθεί η γλωσσική ποικιλότητα .

Το α' πληθυντικό ρηματικό πρόσωπο προσδίδει συλλογικό χαρακτήρα στην προσπάθεια, η αρθρογράφος εντάσσει και τον εαυτό της και επισημαίνει τη συμβολή όλων για την αντιμετώπιση της απειλής εξαφάνισης των γλωσσών. Πρόθεση είναι η ευαισθητοποίηση του δέκτη αναφορικά με το θέμα που θίγεται στο κείμενο.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Το κύριο ζήτημα που θίγεται στο ποίημα είναι

- η εξαφάνιση μιας γλώσσας, γιατί οι χρήστες της τη λησμόνησαν λόγω της πολυπολιτισμικής κοινωνίας στην οποία ζουν (*Την γλώσσα την ελληνική οι Ποσειδωνιάται εξέχασαν τόσους αιώνας ανακατευμένοι με Τυρρηνούς, και με Λατίνους, κι άλλους ξένους/ τα ελληνικά ονόματα να ξαναλένε, που μόλις πια τα καταλάμβαναν ολίγοι*),
- η αλλοτρίωση ενός έθνους, η πολιτιστική τους αφομοίωση από ξένους λαούς, η απώλεια της εθνικής τους ταυτότητας (*και τώρα πώς εξέπεσαν, πώς έγιναν, να ζουν και να ομιλούν βαρβαρικά βγαλμένοι — ω συμφορά! — απ' τον Ελληνισμό.*).

Το ζήτημα μάλλον κρίνεται επίκαιρο λόγω των πολυπολιτισμικών κοινωνιών, της παγκοσμιοποίησης και της πολιτιστικής ομοιομορφίας, του κινδύνου εξαφάνισης χιλιάδων γλωσσών από την κυριαρχία κάποιων άλλων, της απομάκρυνσης των ανθρώπων από τα ήθη και τις παραδόσεις τους κ.λπ.

Αν ο μαθητής διαφωνήσει, καλείται να επιχειρηματολογήσει σχετικά και να τεκμηριώσει την άποψή του (π.χ. όλοι αναγνωρίζουμε τους κινδύνους και γι' αυτό καταβάλλεται προσπάθεια διαφύλαξης της γλωσσικής και πολιτιστικής μας ταυτότητας, οι αλλοεθνείς στη χώρα μας τυγχάνουν σεβασμού και προωθείται η γλωσσική τους ιδιαιτερότητα...)